

VOORONTWERP VAN DECREET BETREFFENDE HET OVERLEG EN DE SAMENWERKING MET DE VLAAMSE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. ALGEMENE TOELICHTING

Het Vlaams Regeerakkoord 2014-2019 stelt het volgende:

Het Brusselbeleid moet een overlegd en geïntegreerd beleid zijn. In dat opzicht is de relatie tussen de Vlaamse Gemeenschap en de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) essentieel. Deze laatste is een belangrijke partner in het beleid van en voor Brussel, een internationale stad met hoofdstedelijke functies. We gaan daarbij uit van een partnerschap tussen de Vlaamse Gemeenschap en de VGC, met duidelijke aansturinglijnen en klare taakafspraken.

De Beleidsnota 2014-2019 Brussel geeft als eerste en belangrijkste doelstelling een betere samenwerking met alle andere overheden en bestuurslagen en meer bepaald met de VGC als de preferentiële partner van Vlaanderen in Brussel. De VGC is door haar expertise en terreinkennis de Brusselpoot van Vlaanderen, het plaatsvervangend lokaal bestuur waar nodig en de brug tussen de Vlaamse overheid en de lokale besturen. De VGC is een gedecentraliseerd bestuur ten dienste van de Vlaamse Brusselaars. Ze draagt mee zorg voor de uitvoering van de Vlaamse decreten in Brussel en ondersteunt Vlaamse voorzieningen op het vlak van de cultuur, het onderwijs en de welzijns- en gezondheidszorg.

Aangezien de Vlaamse Gemeenschap hetzelfde belang en einddoel heeft met het Nederlandstalig gemeenschapsaanbod in Brussel, voorziet het decreet in een positief en constructief partnerschap met de Vlaamse Gemeenschapscommissie waarbij beide instellingen elkaar respecteren en versterken. Dit gebeurt door samen beleid te voeren door een gestructureerd politiek en ambtelijk overleg, door een meerjarige strategisch beleidsplan te koppelen aan evenwichtige en juiste financiering en door een goede afstemming en maximale samenwerking op het vlak van investeringen.

De nota betreffende het Vlaamse Gemeenschapsbeleid in Brussel van 17 juli 2015 van de Vlaamse Regering (VR20151707DOCC0808/BIS) tekent een aantal krijtlijnen uit voor een Vlaams Gemeenschapsbeleid in Brussel. Twee processen in deze nota zijn:

- het ontwikkelen en verfijnen van de bestuurlijke instrumenten voor de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) door het hanteren van een strategisch meerjarenplan met strategische doelstellingen en meerjarenbegroting die concreet vertaald worden in jaarplannen en een jaarlijkse doelstellingen begroting;
- de overheveling van de sectordecreten, waarvan de verdeling van de middelen voor de lokale besturen vanaf deze legislatuur verloopt via het Vlaamse Gemeentefonds, integreren in de algemene dotatie aan de VGC. Het gaat hierbij om de middelen van het lokaal jeugdbeleid, lokaal cultuurbeleid, lokaal sportbeleid, flankerend onderwijsbeleid, de stedenfondsmiddelen, integratiesubsidies, bestrijding kinderarmoede en gemeentelijke ontwikkelingssamenwerking.

In het bestuursakkoord 'Goesting in Brussel' 2014-2019 van de Vlaamse Gemeenschapscommissie is de volgende passage opgenomen met betrekking tot een afsprakenkader met de Vlaamse Gemeenschap:

De meerlagigheid van bevoegdheden en verantwoordelijkheden in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad vergt een duidelijke taakafbakening en afstemming om de inzet ten voordele van het gewest en zijn inwoners en gebruikers te garanderen. Daar waar de Vlaamse Gemeenschapscommissie beschikt over de correcte instrumenten en de nodige middelen, neemt zij een volwaardige regierol op ten aanzien van alle actoren.

Het afsprakenkader tussen het College van de VGC en de Vlaamse Regering moet uitmonden in bindende afspraken en een strategisch meerjarenplan voor de VGC, waarbij de inhaalbewegingen op het vlak van programmatie en investeringen in onderwijs, kinderopvang, welzijn en sport worden vertaald in meetbare doelstellingen.

Wij wensen, zoals dat het geval is voor andere steden en gemeenten in Vlaanderen, minder planlast en een grotere autonomie, door de middelen van de sectordecreten te verankeren en de sectorplannen te vervangen door een strategische meerjarenplanning. Tegelijk zullen wij eveneens bindende afspraken maken over de dotaties en decretale middelen die hiermee gepaard gaan en voorzien worden in een correcte indexering en een duurzame verankering ervan.

De door beide overheden geformuleerde voornemens zijn een politieke vertaling van het voorstel van de Taskforce Brussel opgenomen in haar eindrapport van 2012. Hierin werd voorgesteld om voor de regelgeving van de Vlaamse overheid die gedurende meerdere opeenvolgende jaren aan de VGC periodieke plan- en rapporteringsverplichtingen oplegt, eveneens een coherent en verplicht kader uit te werken dat integratie én afstemming, zowel qua vormvereisten als qua rapportering, op de beleidscyclus van de VGC mogelijk maakt. Om de VGC de mogelijkheid te bieden de periodieke plan- en rapporteringsverplichtingen te laten sporen met de legislatuur, moet ook de VGC – net zoals de lokale besturen in het Vlaamse Gewest – de mogelijkheid krijgen om te komen tot één strategisch meerjarenplan. Het strategisch meerjarenplan omvat de grote, strategische beleidslijnen van de VGC met betrekking tot het Vlaamse gemeenschapsbeleid in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. Dit meerjarenplan wordt in overleg met de Vlaamse Gemeenschap opgesteld en door de Vlaamse Regering goedgekeurd.

II. JURIDISCH KADER

De Vlaamse Gemeenschapscommissie is een rechtspersoon sui generis, met een rechtstreeks verkozen raad (de Nederlandstalige taalgroep) en een uitvoerend college (verkozen door de meerderheid van de Nederlandstalige taalgroep). De VGC is binnen de Belgische bestuurlijke context een territoriaal gedecentraliseerd bestuur, waarvan de bevoegdheden door de hogere wetgever functioneel gespecificeerd zijn. Artikel 136 van de Grondwet behoudt de regeling van de samenstelling, werking, bevoegdheden en financiering voor aan de Bijzondere Wetgever.

Artikel 166 van de Grondwet en de Bijzondere Wet met betrekking tot de Brusselse instellingen van 12 januari 1989 (BWBI) bepalen dat de VGC dezelfde bevoegdheden heeft binnen de Vlaamse Gemeenschap als de andere inrichtende machten inzake cultuur, onderwijs en persoonsgebonden aangelegenheden.

Artikel 64§1 van de BWBI werkt deze bevoegdheden van de VGC verder uit. De VGC kan als gedecentraliseerd, ondergeschikt bestuur in deze materies verordenend optreden.

Concreet heeft de Brusselwet aan de VGC de volgende bevoegdheden toegekend:

- een programmatie van de infrastructuur met betrekking tot de gemeenschapsaangelegenheden uitwerken en uitvoeren;
- onderwijsinstellingen oprichten, beheren en hieraan subsidies verlenen;
- initiatieven inzake culturele en persoonsgebonden aangelegenheden nemen en aanmoedigen.

De wetgever heeft er ook over gewaakt dat er nauwe institutionele banden bestaan tussen de Vlaamse Gemeenschapscommissie en Vlaanderen. Hieraan wordt uiting gegeven door vijf elementen uit de BWBI:

1. de VGC beschikt over een dotatie die ingeschreven wordt op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap, de Vlaamse Regering regelt bij besluit het begrotings- en rekeningstelsel van de VGC (art. 82 BWBI);
2. het College van de VGC kan door de Vlaamse Regering gemachtigd worden om tot onteigening over te gaan ten algemene nutte voor de uitoefening van haar bevoegdheid als inrichtende macht en voor de uitoefening van de verordnungs- en uitvoeringsbevoegdheden die haar zijn overgedragen door het Vlaams Parlement (art. 81 BWBI);
3. de VGC kan de verordnungsbevoegdheid uitoefenen die haar is overgedragen door het Vlaams Parlement (art. 65 BWBI);
4. een Brussels lid van de Vlaamse Regering, aangewezen door de Vlaamse Regering, woont met raadgevende stem de vergaderingen bij van het College van de VGC en van het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie (art. 76 BWBI);
5. de Vlaamse Gemeenschap organiseert het toezicht op de Vlaamse Gemeenschapscommissie (art. 83 BWBI dat op zijn beurt verwijst naar artikel 64, §1 BWBI.).

In het voorliggende ontwerp van decreet worden de volgende aangelegenheden geregeld:

- de jaarlijkse werkingsdotatie van de Vlaamse Gemeenschap aan de VGC;
- de overheveling van de middelen van de sectordecreten, die voor de lokale besturen in Vlaanderen al eerder in het gemeentefonds zijn opgenomen, in de algemene dotatie van de Vlaamse Gemeenschapscommissie (met uitzondering van de middelen voor de gemeentelijke ontwikkelingssamenwerking);
- de wijze waarop de VG en de VGC overleggen over de uitvoering van het Vlaams Gemeenschapsbeleid in Brussel;
- de aanpassing van het bestuurlijk toezicht;
- de basis voor de aanpassing van het begrotings- en rekeningstelsel van de VGC.

III. INHOUD VAN HET ONTWERP VAN DECREET

Het voorliggende ontwerp van decreet geeft uitvoering aan de hierboven vermelde beleidsintenties van de Vlaamse Regering, de Vlaamse minister bevoegd voor Brussel en de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

1. De dotatie en de inkanteling van de sectorale subsidies

Deze intenties worden in eerste instantie gerealiseerd door in het voorliggende ontwerp van decreet te voorzien in één jaarlijkse dotatie voor de VGC. De basis voor de dotatie is deze ingeschreven in de algemene uitgavenbegroting 2018 van de Vlaamse Gemeenschap. Deze dotatie wordt door de Vlaamse Gemeenschap aan de VGC verstrekt in functie van de uitvoering van het Vlaamse Gemeenschapsbeleid. Hiervoor wordt een samenwerkingsovereenkomst afgesloten die verder vertaald wordt in een meerjarenplan.

Naast de middelen ter beschikking gesteld door de Vlaamse minister bevoegd voor Brussel, omvat deze dotatie ook de middelen van de vroegere sectorale subsidiëring voor jeugdbeleid, cultuurbeleid, sportbeleid, de aanpak van de grootstedelijke problematiek (het vroegere Stedenfonds) en de kinderarmoedebestrijding.

De middelen voor de gemeentelijke ontwikkelingssamenwerking worden niet in de dotatie voor de VGC geïntegreerd. De reden hiervoor is dat de middelen voor gemeentelijke ontwikkelingssamenwerking volgens de vigerende regelgeving rechtstreeks aan de gemeenten worden uitgekeerd en niet aan de VGC.

In totaal gaat het hier om een bedrag van minimum 24.354.710 euro dat is toegevoegd aan de jaarlijkse dotatie van de VGC. De oormerking van deze middelen gebeurt voor de verschillende, opgesomde sectoren afzonderlijk. Wat wordt opengelaten, is de onderlinge verdeling ervan. De toewijzing van de bedragen, gekoppeld aan de strategische en beleidsdomeinspecifieke doelstellingen is voorzien in de samenwerkingsovereenkomst en bij afgeleide in de beleidsrapporten (meerjarenplan, aanpassing van het meerjarenplan en jaarrekening). De VGC kan haar beleid afstemmen op de noodwendigheden van een Vlaams gemeenschapsbeleid in Brussel. De functioneel bevoegde ministers in de Vlaamse Regering zijn hierbij betrokken en dit stelt hen in staat om de besteding van de vroegere sectorale middelen op te volgen.

Een dergelijke decretale regeling biedt aan de VGC een maximale duidelijkheid en een solide garantie over de financiële engagements van Vlaanderen tegenover haar werking en meerjarenbeleid.

2. De wijze waarop de Vlaamse Gemeenschap en de VGC overleggen over de uitvoering van het Gemeenschapsbeleid in Brussel

Door de bijzondere positie en het sui-generis karakter van de VGC en de specifieke rol van de Vlaamse overheid in Brussel, die voor heel wat aspecten niet te vergelijken is met de verhouding tussen de Vlaamse overheid en de lokale besturen in het Vlaamse Gewest, is een jaarlijks overleg tussen de Vlaamse Regering en het College van de VGC over een integraal, globaal Vlaamse gemeenschapsbeleid in Brussel noodzakelijk.

De VGC en de Vlaamse Regering sluiten hierover een samenwerkingsovereenkomst af die de doelstellingen, activiteiten en middelen van beide overheden op strategisch niveau voor de duur van de legislatuur vastlegt. Hierin worden de hoogte van het principieel toe te kennen jaarlijkse subsidiebedrag per beleidssector (jeugdbeleid, cultuurbeleid, sportbeleid, de aanpak van de grootstedelijke problematiek en de kinderarmoedebestrijding) en van de algemene dotatie aan de VGC voor de volledige termijn van het strategisch meerjarenplan overeengekomen

De samenwerkingsovereenkomst kan halfweg de legislatuur gezamenlijk geëvalueerd en eventueel bijgestuurd worden.

De afspraken in de samenwerkingsovereenkomst worden jaarlijks vertaald in het strategisch meerjarenplan.

De Vlaamse Regering en de VGC overleggen een keer per jaar over de strategische voortgang van het meerjarenplan.

3. De meerjarenplanning

Daar de legislatuur voor het College van de VGC vijf jaar bedraagt, wordt ook de lokale beleidscyclus voor de VGC tot vijf jaar beperkt.

De VGC zal vanaf de eerste planningsperiode, die in concreto zal lopen vanaf medio 2019 tot eind 2020, met de Vlaamse Regering overleggen over hoe ze in haar meerjarenplan invulling zal geven aan het duurzaam Vlaams gemeenschapsbeleid, dat is afgestemd op haar eigen beleid in Brussel.

Door deze werkwijze bepalen de Vlaamse Gemeenschap en het College in gezamenlijk overleg de strategische en beleidsdomeinspecifieke doelstellingen. Vanuit bestuurlijk oogpunt bekeken, komt een goede afstemming tussen het Vlaamse Brusselbeleid en het VGC-beleid de coherentie, efficiëntie en slagkracht van het Vlaamse gemeenschapsbeleid in Brussel onmiskenbaar ten goede.

Tevens wordt hierdoor een betere rol- en bevoegdheidsverdeling tussen de Vlaamse overheid en de VGC in Brussel decretaal gegarandeerd. Beide instanties treden immers op als inrichtende macht binnen het territoriale gebied van Brussel Hoofdstad.

Indien blijkt dat de VGC een deel van de dotatie van minimum 50.623.711 € vermeld in artikel 3 niet heeft aangewend zoals vastgelegd in de onderling afgesloten samenwerkingsovereenkomst of geormerkt in de beleidsrapporten, kan de Vlaamse Regering verdere toegezegde middelen pro rata niet uitkeren, of reeds toegekende middelen pro rata terugvorderen.

Als specifieke rechtsgrond voor het terugvorderen van subsidies verwijzen we naar de wet Algemene Bepalingen, meer bepaald Hoofdstuk V en de artikelen 13 en 14 van de wet van 16 mei 2003 tot vaststelling van de algemene bepalingen die gelden voor de begrotingen, de controle op de subsidies en voor de boekhouding van de gemeenschappen en de gewesten, alsook voor de organisatie van de controle door het Rekenhof.

4. De regierol van de VGC

Ook de regierol van de VGC ten aanzien van derden, de middenveldorganisaties en ten aanzien van de Brusselse gemeenten wordt decretaal verankerd, zodat de VGC haar expertise en terreinkennis ten volle kan inzetten voor de Vlaamse Brusselaars.

In algemene termen vormt "regie" een bijzondere vorm van sturen die gericht is op de afstemming van actoren, hun doelen en hun handelingen tot een samenhangend geheel, met het oog op een bepaald resultaat. In het geval van de VGC houdt dit in dat dit bestuursniveau binnen de grenzen van het subsidiariteitsbeginsel instaat voor de uitwerking, sturing, afstemming en uitvoering van een geïntegreerd Vlaams gemeenschapsbeleid op een afgebakend grondgebied. Regisseren betekent dan het coördineren van relevante actoren op dit grondgebied, en ook de burgers en het middenveld betrekken bij het beleid.

Dit betekent dat de VGC – na een overleg met de Vlaamse Gemeenschap over de strategische beleidslijnen en de te bereiken doelen voor de komende bestuursperiode van vijf jaar – belast wordt met de uitvoering van dit afgesproken beleid en deze rol zo maximaal mogelijk toebedeeld krijgt, deze rol opneemt en hierover ook op een transparante manier rapporteert.

Voor de financiering van deze samenwerking wordt vastgelegd dat de VGC minimum 8% van haar dotatie bestemt voor de Brusselse gemeenten, en dit voor de realisatie voor een lokaal duurzaam Vlaams gemeenschapsbeleid.

De Vlaamse Regering wenst immers in het Vlaamse gemeenschapsbeleid dat ze samen en in overleg met de VGC voert, een partnerschap met de lokale Brusselse besturen in het algemeen en met de Vlaamse schepenen, gemeentemandarissen en OCMW-raadsleden in het bijzonder uit te bouwen. Dit komt tot uiting in de verplichting een bepaald

percentage van de middelen die de Vlaamse Gemeenschap verstrekt voor te behouden voor de lokale besturen.

5. De basis voor een nieuw begrotings- en rekeningstelsel voor de VGC

Het huidige stelsel werd ingevoerd door het besluit van de Vlaamse Regering van 3 mei 1991 tot vaststelling van het begrotings- en rekeningstelsel van de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

Tegenover de financiële engagementen die Vlaanderen in dit decreet aangaat ten opzichte van de VGC, staat de invoering van een nieuw begrotings- en rekeningstelsel binnen de VGC.

Dit wordt mogelijk gemaakt op basis van een aantal beleidsrapporten, namelijk het meerjarenplan, de aanpassing van het meerjarenplan en de jaarrekening. Deze beleidsdocumenten stimuleren de VGC om geïntegreerd te plannen en te werken.

Daarbij staan de beleidskeuzes van de VGC centraal, maar tevens wordt, zoals hoger aangegeven, van de VGC verwacht dat zij over haar beleidskeuzes voor de komende lokale beleidscyclus met de Vlaamse Regering overlegt hoe ze invulling zal geven aan het duurzaam Vlaams gemeenschapsbeleid en aan de afstemming van haar beleid met het beleid van de Vlaamse Gemeenschap in Brussel.

Het ontwerp regelt de basis van het financieel beheer van de Vlaamse Gemeenschapscommissie. Dat beheer is op summiere wijze geregeld in artikel 82, 1, van de BWBI, dat aan de Regering van de betrokken Gemeenschappen de bevoegdheid opdraagt om bij besluit het begrotings- en rekeningstelsel van de Gemeenschapscommissies vast te stellen.

De Vlaamse Regering zal het begrotings- en rekeningstelsel voor de VGC verder uitwerken, zoals bepaald in de BWBI, dit stelsel wordt tevens – voor zover als mogelijk binnen het specifieke juridische kader van de VGC – afgestemd met de regeling voor de lokale besturen, zoals bepaald in het decreet van 21 december 2017 over het lokaal bestuur.

Volledigheidshalve wordt vermeld dat de Vlaamse Gemeenschapscommissie niet aan de directe controle van het Rekenhof is onderworpen.

6. Het bestuurlijk toezicht

Als gedecentraliseerd bestuur is de VGC onderworpen aan het bestuurlijk toezicht van de Vlaamse overheid, zoals bepaald in artikel 83 van de BWBI. In het voorliggende ontwerp van decreet wordt het bestuurlijk toezicht waar mogelijk afgestemd op het bestuurlijk toezicht op de lokale besturen, zoals bepaald in het decreet van 21 december 2017 over het lokaal bestuur. Het is de bedoeling om het bestuurlijk toezicht te vereenvoudigen, te vernieuwen en transparanter te maken.

De schorsing als maatregel van bestuurlijk toezicht wordt niet hernomen. De toezichthouder zal de betwiste beslissing van de VGC rechtstreeks kunnen vernietigen. De onmiddellijke vernietiging betekent niet alleen een aanzienlijke vereenvoudiging van de procedure, maar biedt ook het voordeel van de duidelijkheid. De schorsing was slechts een bewarende maatregel, waarna het bestuur de geschorste beslissing nog kon rechtvaardigen, aanpassen of intrekken. Bij een vernietiging is het meteen duidelijk dat de beslissing uit het rechtsverkeer verdwijnt.

In het huidige decreet van 5 juli 1989 tot organisatie van het toezicht op de Vlaamse Gemeenschapscommissie is er een verplichte inzending van de beslissingen van de VGC. Rekening houdend met de ruimere mogelijkheden voor belanghebbenden (burgers en organisaties) om informatie te bekomen en rekening houdend met de voortschrijdende digitalisering en zo de democratische transparantie te verhogen, voorziet dit ontwerp van decreet voor de VGC de verplichting om haar beslissingen bekend te maken op haar website. Deze werkwijze heeft geen impact op de interne werking van de VGC en is een bevestiging van de reeds gangbare praktijk van de VGC om haar Collegebesluiten en Collegelid-besluiten op de website te publiceren.

Deze werkwijze is conform artikel 32 van de Grondwet, dat bepaalt dat eenieder het recht heeft elk bestuursdocument te raadplegen en er een afschrift van te krijgen, behoudens in de gevallen en onder de voorwaarden bepaald door de wet of het decreet.

De bekendmaking op de website maakt de informatie ook onmiddellijk beschikbaar voor de toezichthoudende overheid. Het is dan ook niet langer nodig om die documenten op papier of via een andere verzendingswijze te bezorgen in het kader van het bestuurlijk toezicht.

De publicatie op de webtoepassing van de VGC wordt op dezelfde dag gemeld aan de toezichthoudende overheid en betekent meteen de start van de toezichtstermijn nl. de dag die volgt op de kennisgeving aan de toezichthoudende overheid van de bekendmaking op de webtoepassing van de VGC.

De toezichthoudende overheid heeft in principe 30 dagen - behalve voor het toezicht op de jaarrekeningen (150 dagen) - om een beslissing van de VGC te vernietigen en de VGC er van in kennis te stellen.

De termijn van toezicht gaat in principe in op de dag die volgt op de kennisgeving aan de toezichthoudende overheid via de bekendmaking op de webtoepassing van de VGC.

De termijn wordt gestuit door de ambtshalve opvraging door de toezichthoudende overheid van de beslissing van de VGC en een nieuwe termijn gaat in op de dag die volgt op de verzending van de opgevraagde beslissing.

Nieuw is dat er in een sanctie voorzien is indien de VGC nalaat de beslissing die door de toezichthoudende overheid is opgevraagd, te bezorgen, met name de van rechtswege nietigheid van de gevraagde beslissing.

In principe moet binnen een termijn van dertig dagen die volgt op de dag van de verzending van de opvraging de beslissing overgemaakt worden aan de toezichthoudende overheid. Indien de VGC de gevraagde beslissing niet verzendt aan de toezichthoudende overheid binnen die termijn, bezorgt de toezichthoudende overheid na het verstrijken van die eerste termijn een herinnering die uitdrukkelijk verwijst naar de gevolgen van de sanctie 'van rechtswege nietigheid'. Op de dag na de verzending van de herinnering gaat een nieuwe termijn van dertig dagen in. Indien de VGC nalaat de gevraagde beslissing binnen deze nieuwe termijn te verzenden, is de opgevraagde beslissing van rechtswege nietig. De toezichthoudende overheid brengt de VGC op de hoogte van die nietigheid. Deze sanctie zal bijdragen tot een snellere toezichtprocedure en dus meer rechtszekerheid.

Ten slotte wordt ook het dwangtoezicht door de toezichthoudende overheid op de VGC geregeld, naar analogie met de regeling voor de lokale besturen.

IV. ADVIES VAN DE STRATEGISCHE ADVIESRADEN

Te bevragen:

- de Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media (SARC);

- de Sociaal - Economische Raad van Vlaanderen (SERV).

V. REPLIEK OP DE ADVIEZEN VAN DE STRATEGISCHE ADVIESRADEN

VI. ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

De Raad van State, afdeling Wetgeving, gaf op XXXXX 2018 zijn advies nr. XXX over het voorontwerp van decreet.

VII. REPLIEK OP HET ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

VIII. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen toelichting. Overeenkomstig artikel 19 §1, tweede lid, van de bijzondere wet tot hervorming der instellingen van 8 augustus 1980 dient het ontwerp van decreet te vermelden of het een gewest- of een gemeenschapsaangelegenheid betreft. In toepassing van artikel 128, paragraaf 2 van de Grondwet, betreft dit ontwerp van decreet een gemeenschapsmaterie.

Artikel 2

Dit artikel bevat de definities van de belangrijkste termen gebruikt in dit decreet om de gebruikte termen te verduidelijken en de leesbaarheid van de tekst te verhogen.

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 3

Dit artikel bepaalt dat er jaarlijks, in de begroting van de Vlaamse Gemeenschap een bedrag als dotatie voor de VGC zal worden ingeschreven. In 2018 gaat het om een bedrag van minimum 50.623.711 euro.

Het bedrag is samengesteld uit het bedrag jaarlijks ingeschreven als algemene dotatie voor de VGC zoals voorzien in art. 82 BWBI en anderzijds het totale bedrag aan zogenaamde sectormiddelen die de VGC in het verleden ontving als sectorale subsidies voor jeugdbeleid, cultuurbeleid, sportbeleid, de aanpak van de grootstedelijke problematiek (het vroegere Stedenfonds) en de kinderarmoedebestrijding.

Het tweede lid stipuleert dat vanaf het begrotingsjaar 2020 een bedrag van 43.177.795 euro van deze dotatie jaarlijks zal worden geïndexeerd met een evolutiepercentage van 3,5 %. Zo wordt het groeipad en de evolutie van de jaarlijkse VGC-dotatie vanwege de Vlaamse Gemeenschap voor de toekomst decretaal verankerd, naar analogie van de indexering en groeivoet bij het gemeentefonds.

Die groeivoet moest voldoende hoog en welvaartsvast zijn en werd bepaald op basis van de toenmalige inflatie en economische groei.

Volgens de vooruitzichten van diverse instellingen schommelen voor België de inflatie, vermeerderd met de economische groei, voor 2018 rond 3,5% (zie daarvoor:

https://www.plan.be/indicators/indicator-nl-i-forecasts_bel-belgium)

Een vaste groeivoet die tegelijkertijd welvaartsvast is, draagt bij tot een planmatig bestuur voor zowel de Vlaamse overheid als de VGC.

De vroegere sectorale middelen voor jeugdbeleid, cultuurbeleid, sportbeleid en de kinderarmoedebestrijding voor een bedrag van 7.445.916 euro worden niet geïndexeerd (cf. artikel 36 van het decreet van 03.07.2015 met betrekking tot o.a. de vaststelling van de regels inzake de dotatie en de verdeling van het Vlaams Gemeentefonds) .

Artikel 4

De Vlaamse Gemeenschapscommissie is de prioritaire partner van de Vlaamse Gemeenschap in Brussel. De VGC, bevoegd voor cultuur, jeugd, sport, onderwijs, vorming, welzijn, gezondheid en gezin, is de draaischijf voor de Vlaamse Gemeenschap in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest . Ze staat open voor iedereen die aansluiting zoekt bij die Vlaamse Gemeenschap.

Beide partijen hebben er alle belang bij om dit beleid goed overlegd, planmatig en transparant te voeren. Dit wordt omschreven in artikel 4, namelijk dat de Vlaamse Gemeenschap de VGC met haar jaarlijkse dotatie wenst te ondersteunen bij het voeren

van een duurzaam Vlaams gemeenschapsbeleid, dat is afgestemd op haar eigen beleid in Brussel.

In het tweede lid wordt aangegeven aan welke doelstelling de dotatie moet worden besteed.

In het derde lid krijgt de VGC de regierol toebedeeld ten aanzien van in de eerste plaats de derden en dus ook de middenveldorganisaties, die bijdragen aan het duurzaam Vlaamse gemeenschapsbeleid in het tweetalig gebied Brussel Hoofdstad en in de tweede plaats ten aanzien van de Brusselse gemeenten.

Onder regierol wordt verstaan: een bijzondere vorm van sturen, die is gericht op de afstemming van actoren, hun doelen en handelingen tot een min of meer samenhangend geheel, met het oog op een bepaald resultaat.

Dit betekent dat de VGC – na een overleg met de Vlaamse Gemeenschap over de strategische beleidslijnen en de te bereiken doelen voor de komende bestuursperiode van vijf jaar – belast wordt met de uitvoering van dit afgesproken beleid en deze rol zo maximaal mogelijk toebedeeld krijgt, deze rol opneemt en hierover ook op een transparante manier rapporteert. De modaliteiten van dit overleg worden geregeld in artikel 7 van dit ontwerp.

Artikel 5

De Vlaamse Regering wenst in het Vlaamse gemeenschapsbeleid dat ze samen en in overleg met de VGC voert, een partnerschap aan te gaan met de Brusselse gemeenten, en ook de Vlaamse mandatarissen waar mogelijk te ondersteunen.

Om die reden bepaalt artikel 5 dat de VGC – in het kader van haar regierol, zoals omschreven in artikel 4 van voorliggend ontwerp – tenminste acht procent van haar jaarlijkse dotatie bestemt voor de Brusselse gemeenten, voor de realisatie van een lokaal duurzaam Vlaams Gemeenschapsbeleid.

Deze 8% is de vertaalslag van een gedeeltelijke continuering van het vroegere beleid van de Vlaamse overheid, omdat de Brusselse gemeenten in het kader van de sectorale subsidiëring voor cultuurbeleid rechtstreeks middelen ontvingen. Het betrof hier in 2018 een bedrag van 3.007.829,90 euro, naast de middelen die de VGC zelf voor de gemeenten voorziet voor occasionele project- of investeringssubsidies, brede schoolwerkingen van de gemeenten, speelpleinwerkingen, lokale bibliotheken...

Het bedrag dat de Vlaamse Gemeenschap hiervoor via de VGC ter beschikking stelt van de Brusselse gemeenten, bedraagt een vast percentage van haar jaarlijkse dotatie aan de VGC, en zal dus mee het groeipad en het jaarlijkse evolutiepercentage van 3,5% van deze algemene dotatie volgen, zoals bepaald in artikel 3.

Artikel 6

Artikel 6 bepaalt het bedrag van de middelen die de VGC in het verleden ontving als sectorale subsidies voor jeugdbeleid, cultuurbeleid, sportbeleid, de aanpak van de grootstedelijke problematiek (het vroegere Stedenfonds) en de kinderarmoedebestrijding. Het gaat hier om een bedrag van minimum 24.354.711 euro, dat wordt toegevoegd aan de jaarlijkse dotatie van de VGC. De oormerking van deze middelen gebeurt voor de verschillende, opgesomde sectoren afzonderlijk. Wat wordt opengelaten, is de onderlinge verdeling ervan. De toewijzing van de bedragen, gekoppeld aan de strategische en beleidsdomeinspecifieke doelstellingen is voorzien in de samenwerkingsovereenkomst en bij afgeleide in de beleidsrapporten.

Deze oormerking betreft de functioneel bevoegde ministers in de Vlaamse Regering bij het Vlaamse gemeenschapsbeleid in Brussel en stelt hen in staat om de besteding van deze vroegere sectorale middelen op te volgen.

Artikel 7

Meer beleidsruimte voor de VGC betekent ook verantwoordelijkheid en verantwoording afleggen. Daarom voorziet artikel 7 in een overleg tussen het College en de Vlaamse Regering over hoe de VGC tijdens de opeenvolgende lokale beleidscycli invulling zal geven aan het duurzaam Vlaamse gemeenschapsbeleid en over hoe zij haar beleid met het beleid van de Vlaamse Gemeenschap in Brussel zal afstemmen. Dit overleg resulteert in een door beide partijen ondertekende samenwerkingsovereenkomst met afspraken voor een periode van vijf jaar. De samenwerkingsovereenkomst kan worden bijgestuurd in overleg tussen beide partijen.

Deze samenwerkingsovereenkomst bevat minstens de volgende elementen:

- 1° de globale strategische en de beleidsdomeinspecifieke doelstellingen van de VGC;
- 2° de toewijzing van de middelen aan de geformuleerde doelstellingen;
- 3° de wijze waarop de Brusselse gemeenten en de lokale actoren bij de voorbereiding, de uitvoering en de opvolging betrokken worden;
- 4° de wijze van begeleiding, monitoring en evaluatie.

Door deze werkwijze bepalen de Vlaamse Gemeenschap en het College in gezamenlijk overleg de strategische en beleidsdomeinspecifieke doelstellingen die ze met de jaarlijkse werkingsdotatie willen bereiken.

Ook de verdere modaliteiten van de wijze van begeleiding, monitoring en evaluatie van de afspraken tussen de Vlaamse Gemeenschap en het College zullen in onderling overleg in de samenwerkingsovereenkomst worden uitgewerkt.

Het College stelt een ontwerp van samenwerkingsovereenkomst op met alle hogergenoemde elementen en bezorgt deze aan de Vlaamse Regering, vertegenwoordigd door de Vlaamse minister bevoegd voor Brussel. Deze neemt het initiatief tot een gemeenschappelijke vergadering waarvoor het College en een afvaardiging van de Vlaamse Regering worden uitgenodigd.

Zolang deze samenwerkingsovereenkomst niet werd afgesloten, wordt de dotatie aan de VGC uitgekeerd volgens het stelsel van de voorlopige kredieten, namelijk per maand wordt hiervan één twaalfde uitgekeerd.

Indien blijkt dat een deel van de geormerkte – vroeger sectorale – middelen voorzien in artikel 6 door de VGC niet aangewend werden zoals vastgelegd in de samenwerkingsovereenkomst, kan de Vlaamse Regering de verdere toegezegde middelen pro rata niet uitkeren, of de reeds toegekende middelen pro rata terugvorderen. Dit is conform hoofdstuk V, artikelen 11 – 14 van de Algemene Bepalingenwet van 16 mei 2003.

De afspraken tussen de Vlaamse Regering en het College worden geconcretiseerd in de beleidsrapporten, zoals vermeld in Hoofdstuk II van het ontwerp.

Artikel 8

De bepalingen inzake de beleidsrapporten van de VGC en het bijzonder bestuurlijk toezicht op de beleidsrapporten van dit ontwerp, zijn een hertaling naar de VGC van de bepalingen die gelden voor de lokale besturen, zoals bepaald in het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur (hierna genoemd: decreet lokaal bestuur).

Artikel 8 herneemt de bepaling, opgenomen in de eerste paragraaf van artikel 249 van het decreet lokaal bestuur en geeft de definitie van de term "beleidsrapporten". Er bestaan in dit ontwerp van decreet in de VGC drie soorten beleidsrapporten: de meerjarenplannen, de aanpassingen van de meerjarenplannen en de jaarrekeningen. Het gaat hier om documenten waarin het beleid van de VGC centraal moet staan, en dus niet om louter financiële documenten.

De documenten bevatten een uitwerking van de afspraken gemaakt tussen de Vlaamse Regering en de VGC en opgenomen in de samenwerkingsovereenkomst, zoals vermeld in artikel 7 van dit ontwerp.

Artikel 9

Artikel 9 herneemt artikel 250 van het decreet lokaal bestuur en bepaalt dat de VGC onmiddellijk na de definitieve vaststelling van een beleidsrapport door de Raad, dit vastgestelde beleidsrapport in digitale vorm aan de Vlaamse Regering bezorgt.

Het vastgestelde beleidsrapport is pas uitvoerbaar als de digitale rapportering erover aan de Vlaamse Regering is bezorgd.

Als er nog geen jaarrekening is vastgesteld op 30 juni van het jaar dat volgt op het boekjaar in kwestie, bezorgt de VGC de gegevens over het ontwerp van jaarrekening in digitale vorm aan de Vlaamse Regering.

Deze bepaling doet geen afbreuk aan de regeling dat de Vlaamse Regering zowel het meerjarenplan als de aanpassingen van het meerjarenplan moet goedkeuren, voor het uitvoerbaar wordt.

Artikel 10

Dit artikel herneemt artikel 251 van het decreet lokaal bestuur en bepaalt dat in alle beleidsrapporten dezelfde indeling moet gehanteerd worden, namelijk exploitatie, investeringen en financiering. Bij financiering gaat het om de transacties die verband houden met het vreemd vermogen van de VGC: de leningen en leasings die de VGC aangaat en de aflossingen ervan, maar ook de leningen die het bestuur zelf toestaat. Deze term sluit aan bij de International Public Sector Accounting Standards (IPSAS).

Artikel 11

Artikel 11 herneemt artikel 252 van het decreet lokaal bestuur en bepaalt dat het "boekjaar" van de VGC begint op 1 januari en eindigt op 31 december.

Artikel 12

Dit artikel herneemt artikel 253 van het decreet lokaal bestuur en bepaalt dat de VGC een algemene en een budgettaire boekhouding moet voeren. Dat betekent niet dat de VGC twee afzonderlijke boekhoudingen moet voeren: beide zijn geïntegreerd in één systeem. Deze bepaling is in dit ontwerp van decreet opgenomen in het hoofdstuk over de beleidsrapporten, omdat de informatie in de boekhouding het minstens mogelijk moet maken om de beleidsrapporten te genereren.

Daarnaast moet de boekhouding het ook mogelijk maken om bijkomende rapporteringen op te maken. Wat "een boekhouding aangepast aan de aard en de omvang van haar activiteiten" concreet betekent voor de VGC wordt nader uitgewerkt in het besluit van Vlaamse Regering betreffende het begrotings- en rekeningstelsel van de VGC.

Artikel 13

Dit artikel herneemt artikel 254 van het decreet lokaal bestuur en bepaalt dat de VGC - nadat met de Vlaamse Regering een vijfjarige samenwerkingsovereenkomst werd afgesloten - een meerjarenplan vaststelt. Zoals reeds hoger aangegeven, bevat het meerjarenplan dus een uitwerking van de afspraken gemaakt tussen de Vlaamse Regering en het College en opgenomen in de samenwerkingsovereenkomst, zoals vermeld in artikel 7 van dit ontwerp.

Dat meerjarenplan bestaat uit een strategische nota, een financiële nota en een toelichting. De toelichting is essentieel voor de raadsleden om een onderbouwde beslissing te kunnen nemen en maakt deel uit van het dossier dat beoordeeld moet worden door het bestuurlijk toezicht.

Dit meerjarenplan neemt een aanvang in het tweede jaar van de bestuursperiode van het College van de VGC en eindigt op het einde van het eerste jaar van de daaropvolgende bestuursperiode.

Pas na het afsluiten van deze samenwerkingsovereenkomst, kan de Raad van de VGC het meerjarenplan opstellen. Dit moet uiterlijk op 15 december, dus voor de aanvang van het volgende begrotingsjaar, door de Vlaamse Regering worden goedgekeurd.

Artikel 14

Artikel 14 herneemt artikel 255 van het decreet lokaal bestuur en bepaalt dat de VGC in de strategische nota van het meerjarenplan de beleidsdoelstellingen en de beleidsopties voor het extern en intern te voeren beleid geïntegreerd moet weergegeven.

In de financiële nota van het meerjarenplan wordt de financiële vertaling van deze beleidsopties weergegeven en wordt verduidelijkt hoe het financiële evenwicht wordt gehandhaafd.

De toelichting van het meerjarenplan bevat alle informatie over de verrichtingen in het ontwerp van meerjarenplan die relevant is voor de leden van de Raad om met kennis van zaken een beslissing te kunnen nemen. In het derde lid is een definitie opgenomen van de toelichting van het meerjarenplan. Die toelichting zal bijvoorbeeld bijkomende informatie bevatten over de schulden en de financiële risico's.

Zolang het meerjarenplan niet is goedgekeurd door de Vlaamse Regering, mag de VGC volgens het stelsel van voorlopige twaalfden uitgaven verrichten inzake exploitatie. Door middel van voorlopige kredieten mogen ook de periodieke aflossingen van lening- en leasingschulden plaatsvinden.

Artikel 15

Dit artikel herneemt artikel 256 van het decreet lokaal bestuur en schrijft voor dat het budget wordt geïntegreerd in het meerjarenplan, zodat de specifieke bepalingen over de inhoud en de vaststellingsprocedure van het budget niet langer nodig zijn.

Artikel 16

Artikel 16 schrijft voor dat de Vlaamse Regering en de Vlaamse Gemeenschapscommissie één keer per jaar over de strategische voortgang van het meerjarenplan moeten overleggen. Deze discussie wordt gevoerd op het strategische niveau, de vier elementen van de samenwerkingsovereenkomst, vermeld in artikel 4, vormen de basis voor dit debat.

Dit artikel herneemt verder artikel 257 van het decreet lokaal bestuur en bepaalt dat de jaarlijkse aanpassing van het meerjarenplan een verplichting is. Minstens een keer per jaar past de Raad dus het meerjarenplan aan, na overleg met de Vlaamse Regering. Daarmee worden ook de kredieten bepaald vanaf het tweede boekjaar van het meerjarenplan. De Raad kan in één beslissing zowel de kredieten voor het volgende jaar vaststellen als de kredieten voor het lopende jaar aanpassen. Een aanpassing van het meerjarenplan is dus noodzakelijk als de kredieten voor het lopende boekjaar moeten worden aangepast of om de kredieten van het volgende boekjaar vast te stellen.

Behalve voor het vaststellen of het aanpassen van kredieten, kan een aanpassing van het meerjarenplan ook gebeuren als er belangrijke bijsturingen van de beleidsdoelstellingen worden doorgevoerd.

Het tweede lid regelt de bijzondere situatie van het eerste jaar na de nieuwe samenstelling van de Raad. Op dat ogenblik treedt een nieuwe bewindsploeg aan, die de eigen beleidsdoelstellingen nog moet bepalen, in overleg met de Vlaamse Regering. Intussen moet de VGC echter wel kunnen blijven werken en heeft ze ook meteen kredieten nodig. Daarom wordt hier bepaald dat de vaststelling van de kredieten voor dat eerste jaar na de verkiezingen automatisch gebeurt, als Raad daarvoor nog geen kredieten heeft vastgesteld voor dat boekjaar. De nieuwe Raad kan desgewenst de kredieten ook nog aanpassen in de loop van het eerste jaar van de bestuursperiode, maar hoeft niet meteen te beslissen over de vaststelling van de kredieten, omdat er sowieso kredieten beschikbaar zijn: ofwel werden die in het voorgaande boekjaar nog vastgesteld, ofwel worden ze automatisch vastgesteld op basis van de ramingen in de financiële nota van het (vorige) meerjarenplan voor dat boekjaar.

Het startpunt van het meerjarenplan verandert niet. De financiële nota van een aanpassing van het meerjarenplan loopt steeds minstens tot het laatste jaar van het oorspronkelijke meerjarenplan en bestrijkt altijd minstens drie toekomstige boekjaren. Dat betekent concreet dat de VGC vanaf een bepaald moment de financiële nota moet verlengen, om te vermijden dat die minder dan drie toekomstige boekjaren bevat en de gevolgen van het gevoerde beleid onvoldoende zichtbaar maakt.

Een aanpassing van het meerjarenplan omvat minstens een aangepaste financiële nota, een toelichting en de eventuele wijzigingen van de strategische nota, zoals bepaald in de tweede paragraaf van dit artikel.

Elke aanpassing van het meerjarenplan moet door de Vlaamse Regering worden goedgekeurd, uiterlijk op 15 december, dus vóór de aanvang van het volgende begrotingsjaar.

Artikel 17

Artikel 17 herneemt artikel 258 van het decreet lokaal bestuur. Voor de vlotte werking van de VGC is het noodzakelijk dat de onderdelen van kredieten voor investeringen die door omstandigheden niet aangewend werden in een bepaald boekjaar, vlot ter beschikking kunnen worden gesteld in het daaropvolgende boekjaar. Hetzelfde geldt voor de kredieten voor financiering, aangezien het leningsvolume dat de VGC nodig heeft voor een groot deel bepaald wordt door de uitgevoerde investeringen. De Raad heeft bij het vaststellen van de kredieten voor investeringen en financiering al autorisatie verleend. Daarom wordt de bevoegdheid om de overdracht van de ongebruikte delen van de kredieten voor investeringen te bepalen aan het College gegeven, als uitvoerend orgaan. Er wordt niet gekozen voor een automatische overdracht van het volledige ongebruikte krediet voor investeringen, omdat de overdracht enkel nuttig is voor dat deel van de kredieten voor investeringen dat effectief nog gebruikt zal worden.

Het tweede lid van dit artikel legt de verplichting op om na die overdracht opnieuw een digitale rapportering aan de Vlaamse Regering te bezorgen over de inhoud van het meerjarenplan. Die rapportering is noodzakelijk om een correcte opvolging van de evolutie van de financiën van de VGC mogelijk te maken, in het bijzonder wat betreft de investeringen.

Artikel 18

Dit artikel 18 herneemt artikel 260 van het decreet lokaal bestuur.

De VGC bepaalt zelf in haar organisatiebeheersingssysteem de concrete regels voor de actualisatie van de inventaris. Nadat de rekeningen van de boekhouding, zoals omschreven in artikel 12 van dit ontwerp, in overeenstemming zijn gebracht met de gegevens van deze inventaris van alle bezittingen, rechten, vorderingen, schulden en verplichtingen, van welke aard ook, van de VGC, worden ze door de VGC samengevat opgenomen in het ontwerp van de jaarrekening.

Deze jaarrekening bestaat uit een beleidsevaluatie, een financiële nota en een toelichting.

De termijn voor het vaststellen van de jaarrekening wordt vastgesteld voor 30 juni van het boekjaar dat volgt op het boekjaar waarop de rekening betrekking heeft. De tijdigheid van de jaarrekening is een belangrijk aandachtspunt. Het is in het belang van de VGC om zo snel mogelijk over een jaarrekening te beschikken, zodat het de informatie uit die jaarrekening ook kan meenemen bij de aanpassingen van het meerjarenplan. Daardoor kunnen de raadsleden daarover ook met een betere kennis van zaken beslissen.

De goedkeuring van de jaarrekening door de Vlaamse Regering impliceert ook dat er voor dat jaar geen middelen kunnen worden teruggevorderd, zoals voorzien in artikel 7, paragraaf 3.

Artikel 19

Dit artikel herneemt artikel 261 van het decreet lokaal bestuur en geeft verder toelichting bij de onderdelen van de jaarrekening. De beleidsevaluatie van de jaarrekening geeft het beleid weer dat de VGC gedurende het boekjaar heeft gevoerd en evalueert de beleidsdoelstellingen en de mate waarin ze zijn bereikt. De financiële nota van de jaarrekening geeft de financiële gevolgen van het gevoerde beleid weer. De toelichting van de jaarrekening bevat alle informatie over de verrichtingen in het ontwerp van jaarrekening die relevant is voor de leden van de Raad om met kennis van zaken een beslissing te kunnen nemen. Ze bevat minstens informatie over de schulden en de financiële risico's.

Artikel 20

Dit artikel bepaalt dat de toezichtstermijn voor de definitief door de Raad goedgekeurde jaarrekening pas begint te lopen nadat de VGC de digitale rapportering erover heeft bezorgd met toepassing van artikel 9.

Artikel 21

De bepalingen inzake de bekendmaking en inwerkingtreding van dit ontwerp, zijn een hertaling van artikel 286 en 287 van het decreet lokaal bestuur naar de VGC

Aangezien artikel 136 van de Grondwet de regeling van de werking van de VGC voorbehoudt aan de Bijzondere Wetgever, is de regeling van de bekendmaking hier louter te kwalificeren als een onderdeel van de toezichtregeling en niet als het regelen van aspecten van de werking van die instelling.

Deze werkwijze heeft overigens geen impact op de interne werking van de VGC, aangezien het een bevestiging is van de reeds gangbare praktijk van de VGC om haar Collegebesluiten en Collegelidbesluiten op de website te publiceren.

Het is conform artikel 32 van de Grondwet, dat stelt dat de burger het recht heeft op informatie van de overheid. De overheid moet zoveel mogelijk transparant zijn en overheidsinformatie openbaar en voor iedereen toegankelijk.

Om onnodige verwarring en onduidelijkheid bij de burger te vermijden, is het wel aangewezen dat de VGC op haar website bij alle beslissingen aangeeft of deze beslissing nog door de Vlaamse overheid kan vernietigd worden, of definitief, rechtsgeldig en afdwingbaar is.

Via de webtoepassing van de VGC moeten de volgende beslissingen en de inhoud ervan bekendgemaakt worden door het College:

1° de verordeningen van de Raad, de besluiten van het College en alle beslissingen die genomen worden bij delegatie door het College;

2° de rechtspositieregeling van de personeelsleden behorend tot de administratie van het College van de VGC en de wijzigingen ervan;

3° de beleidsrapporten van de VGC.

Het College zorgt ervoor dat de bekendmaking op de webtoepassing van de beslissingen gebeurt binnen de 10 dagen na het nemen van de beslissingen.

Al deze documenten moeten minstens voor één jaar via de webtoepassing van de VGC raadpleegbaar blijven, met uitzondering van de beleidsrapporten, die minstens tot twee jaar na afloop van de lokale beleidscyclus waarop zij betrekking hebben, raadpleegbaar moeten blijven.

Een grotere openbaarheid draagt immers bij tot een grotere betrokkenheid van de burger.

Artikel 22

De bepalingen inzake het bestuurlijk toezicht van dit ontwerp, zijn een hertaling naar de VGC van de bepalingen die gelden voor de lokale besturen, en zoals opgenomen in het decreet lokaal bestuur, meer specifiek in de artikelen 326 en 327.

Artikel 326 bepaalt dat de Vlaamse Regering het bestuurlijk toezicht kan uitoefenen op de gemeenteoverheid en deze wordt gedefinieerd als "de organen en personeelsleden van de gemeente en de autonome gemeentebedrijven die een beslissing nemen". Als gemeenteoverheid worden beschouwd: de gemeenteraad, het College van Burgemeester en Schepenen, de Burgemeester, de algemeen directeur, de financieel directeur, de diensthoofden en andere personeelsleden en organen die een beslissing nemen.

Naar analogie met deze invulling wordt er in artikel 22 van voorliggend ontwerp ook voor geopteerd om de toepassing van het bestuurlijk toezicht mogelijk te maken op alle beslissingen van het College van de VGC en op alle beslissingen die genomen worden bij delegatie door het College.

Dit artikel is tevens een herneming van artikel 327 van het decreet lokaal bestuur en bepaalt dat de Vlaamse Regering zich bij de uitoefening van het bestuurlijk toezicht beperkt tot een toetsing aan het recht en aan het algemeen belang, behalve in geval van andersluidende bepalingen. Het toezicht op de VGC heeft betrekking op de bevoegdheden die de VGC als inrichtende macht uitoefent zoals bedoeld in artikel 64 BWBI, m.a.w. zijn de handelingen die de VGC stelt als inrichtende macht inzake onderwijs, culturele en persoonsgebonden materies onderworpen aan het algemeen bestuurlijk toezicht. Dit toezicht doet een toetsing aan het recht en aan het algemeen belang. Een opportuniteitstoezicht is hier – net zoals voor de lokale besturen – niet mogelijk.

Artikel 23

Artikel 23 is een herneming van artikel 328 van het decreet lokaal bestuur. Dit artikel bepaalt dat de Vlaamse Regering bij de VGC ambtshalve alle documenten en inlichtingen kan opvragen of die ter plaatse kan raadplegen. De Vlaamse Regering bepaalt tevens de informatiedrager en de vorm waarin die gegevens worden verstrekt.

Het is niet de bedoeling dat documenten die verplicht moeten bekendgemaakt worden op de webtoepassing van de VGC ingevolge artikel 23 ambtshalve worden opgevraagd. Door de verplichte publicatie op de webtoepassing van de VGC zijn deze beslissingen immers al digitaal beschikbaar voor de Vlaamse Regering. Beslissingen die niet worden bekendgemaakt en overeenkomstig artikel 22 onder het bestuurlijk toezicht ressorteren, kan de Vlaamse Regering ambtshalve opvragen.

Artikel 24

Dit artikel is een herneming van artikel 291 van het decreet lokaal bestuur.

Daar artikel 24 louter gaat over de berekeningswijze voor de voorgeschreven termijnen, behoeft dit artikel geen verdere toelichting.

Artikel 25

Dit artikel is een herneming van artikel 330 van het decreet lokaal bestuur.

In het kader van het algemeen bestuurlijk toezicht moet de VGC de Vlaamse Regering langs digitale weg in kennis stellen van de bekendmaking op haar webtoepassing van de publicatieplichtige beslissingen, vermeld in artikel 21. De bekendmaking en de kennisgeving moeten op dezelfde dag gebeuren.

Artikel 26

Artikel 26 is een herneming van artikel 332 van het decreet lokaal bestuur. De eerste paragraaf van dit artikel geeft de Vlaamse Regering de bevoegdheid om een beslissing van de VGC te vernietigen en de het College hiervan op de hoogte te brengen. De schorsing als bewarende toezichtmaatregel is niet meer mogelijk. Eén van de uitgangspunten om het bestuurlijk toezicht te optimaliseren is om de doorlooptijd van de procedure zo kort mogelijk te houden. De afschaffing van de schorsing als bewarende toezichtmaatregel draagt daar onder meer toe bij.

De toezichtstermijn bedraagt 30 dagen (met uitzondering van de termijn van 150 dagen voor de jaarrekening - zie artikel 20).

Het tweede lid van de eerste paragraaf schrijft de verplichting in om alle opmerkingen en besluiten van de Vlaamse Regering ter kennis te brengen van het College. Het gaat daarbij ook om opmerkingen die ambtshalve worden geformuleerd, bijvoorbeeld naar aanleiding van het onderzoek van de beleidsrapporten. Ook wanneer de Vlaamse Regering niet optreedt, maar wel opmerkingen formuleert, is het immers vaak relevant voor de Collegeleden om daar kennis van te krijgen, zodat ze er rekening mee kunnen houden bij latere gelijkaardige beslissingen.

Inzake de berekeningswijze van de toezichtstermijn bepaalt de tweede paragraaf dat de toezichtstermijn ingaat op de dag die volgt op de kennisgeving aan de Vlaamse Regering van de bekendmaking van beslissingen op de webtoepassing van VGC.

De verplichte bekendmaking op de webtoepassing van de VGC zal de informatie, die voorheen werd ingezonden in het kader van het bestuurlijk toezicht, digitaal beschikbaar

maken voor de Vlaamse Regering. Op die manier kan de verzending op papier tussen de besturen en de Vlaamse Regering aanzienlijk beperkt worden. Voor de beslissingen, door de Vlaamse Regering ambtshalve opgevraagd bij de VGC, start deze termijn op de dag na de verzending van de opgevraagde beslissing door de VGC.

De derde paragraaf van dit artikel bepaalt dat de termijn gestuit wordt door de opvraging van een beslissing door de Vlaamse Regering. Als bijkomend nog andere stukken of het standpunt van de VGC worden opgevraagd binnen de lopende toezichtstermijn stuit dit de termijn niet meer.

Een nieuwe toezichtstermijn van dertig dagen begint te lopen op de dag die volgt op de verzending van de beslissing door de VGC.

De vierde paragraaf van dit artikel voert de 'van rechtswege nietigheid' in ingeval de VGC nalaat de opgevraagde beslissingen te bezorgen aan de Vlaamse Regering. Als de Vlaamse Regering een beslissing opvraagt, moet de VGC binnen een termijn van 30 dagen volgend op de dag van de verzending van de opvraging aan deze vraag voldoen. Als de VGC nalaat om binnen deze termijn de gevraagde beslissing te versturen, stuurt de Vlaamse Regering een herinnering, waarin expliciet is opgenomen dat als de gevraagde beslissing na een nieuwe termijn van 30 dagen nog niet is verzonden, de betreffende beslissing van rechtswege nietig is. Deze herinneringsbrief wordt verstuurd na het verstrijken van de oorspronkelijke termijn van 30 dagen.

De invoering van deze van rechtswege nietigheid heeft eveneens tot doel om de maximum doorlooptijd van een dossier te verkorten.

De Vlaamse Regering zal deze van rechtswege nietigheid onmiddellijk melden aan het College.

Zoals hoger reeds aangegeven bij artikel 21, is het aangewezen dat de VGC, omwille van de duidelijkheid voor de burger, op haar website bij alle beslissingen aangeeft of deze beslissing nog door de Vlaamse overheid kan vernietigd worden, of definitief, rechtsgeldig en afdwingbaar is.

Artikel 27

Dit artikel is een herneming van artikel 334 van het decreet lokaal bestuur. Het bepaalt dat de goedkeuring van de jaarrekeningen de beslissingen getroffen door de VGC in de loop van het jaar waarop de rekeningen betrekking hebben, niet langer vatbaar maakt voor een vernietiging. Dit betekent dat ook de terugvordering van de geormerkte middelen, zoals voorzien paragraaf 3 van artikel 7, niet langer mogelijk is.

Artikel 28

Artikel 28 is een herneming van artikel 335 van het decreet lokaal bestuur. Deze nieuwe regeling betreffende het dwangtoezicht vervangt voor de VGC het "vervangend optreden" zoals omschreven in het decreet van 5 juli 1989. Na een ingebrekestelling kan de Vlaamse Regering een of meer commissarissen naar de VGC sturen om de gevraagde inlichtingen of opmerkingen in te zamelen of om de maatregelen uit te voeren die in rechte zijn voorgeschreven. Dit kan pas na het verstrijken van de termijn die bepaald is in de ingebrekestelling.

Deze commissarissen worden vergoed door de personen die verzuimd hebben aan de ingebrekestelling gevolg te geven. Wanneer de Vlaamse Regering beslist om kosten te laten invorderen, voert de VGC dit uit op zicht van deze beslissing. Deze beslissing geldt als een bevelschrift dat de VGC ambtshalve moet uitvoeren.

Artikel 29 tot 35

Deze artikelen omvatten de opheffingsbepalingen voor de VGC voor:

- het decreet van 5 juli 1989 tot organisatie van het toezicht op de Vlaamse Gemeenschapscommissie;
- het decreet van 21 maart 2003 betreffende de armoedebestrijding, het decreet van 6 juli 2012 houdende ondersteuning en stimulering van het lokaal jeugdbeleid;
- het decreet van 6 juli 2012 betreffende het lokaal cultuurbeleid, het decreet van 6 juli 2012 houdende het stimuleren en subsidiëren van een lokaal sportbeleid en het decreet van 6 juli 2012 houdende het stimuleren en subsidiëren van een lokaal sportbeleid.

Artikel 36

Dit artikel voorziet drie overgangsbepalingen, namelijk:

1) dat de VGC de besteding van de sectorale middelen die haar toegekend werden in het werkjaar 2019 zal verantwoorden volgens de bepalingen die van kracht waren voor de inwerkingtreding van dit decreet, dus volgens de juridische bepalingen die in 2019 van kracht waren. De reden hiervoor is dat er in 2020 nog geen rapportering via een jaarrekening over de besteding van de middelen 2019 zal kunnen gebeuren, daar het eerste meerjarenplan van de VGC pas in 2021 in werking zal treden, en de eerste jaarrekening pas in 2022 bij de Vlaamse Gemeenschap zal kunnen worden ingediend.

2) dat de Brusselse gemeenten in de eerste lokale beleidscyclus van de VGC, die loopt tot 31 december 2025, minimum hetzelfde subsidiebedrag als zij in 2019 hebben gekregen, zullen ontvangen. Op die manier wordt de continuïteit van de financiering van deze gemeenten gegarandeerd tot eind 2025. In deze periode kan de VGC samen met de Vlaamse Gemeenschap haar regierol ten aanzien van deze gemeenten verder uitwerken en opnemen en ook een eigen beleid en financiering voor de Brusselse gemeenten uitwerken.

3) dat de VGC de middelen die zij in 2020 ontvangt in het kader van de vroegere sectorale regelgeving moet besteden aan de doelstellingen opgenomen in artikel 4 van het voorliggend ontwerp van decreet. De VGC bezorgt hiervoor tegen 1 juli 2021 een afzonderlijke rapportering aan de functioneel bevoegde Vlaamse ministers. De reden hiervoor is eveneens dat het eerste meerjarenplan van de VGC pas in 2021 in werking zal treden.

Artikel 37

Dit artikel stelt de datum van inwerkingtreding van dit decreet vast op 1 januari 2020.